

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่ สนส. 37/2551

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการลงทุนของสถาบันการเงิน

1. เหตุผลในการออกประกาศ

ในอดีต ธนาคารแห่งประเทศไทยมีการกำหนดหลักเกณฑ์การลงทุนของสถาบันการเงินในบริษัทอื่น เพื่อให้มีให้สถาบันการเงินเข้าไปมีส่วนได้เสียในกิจการต่างๆ ที่ไม่ใช่ธุรกิจทางการเงิน หรือธุรกิจสนับสนุนทางการเงินมากเกินไปจนสมควร โดยที่ผ่านมานั้น ธุรกรรมการลงทุนของสถาบันการเงิน ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนทางตรงผ่านหุ้นสามัญหรือหุ้นบุริมสิทธิ หรือธุรกรรมที่ไม่มี ความซับซ้อน แต่จากสภาวะการณ์ของตลาดเงินและตลาดทุนที่ได้พัฒนาเปลี่ยนแปลงไป ทำให้ตลาดมีการพัฒนารูปแบบการลงทุนที่หลากหลายและซับซ้อนขึ้น การปรับปรุงประกาศในครั้ง นี้ เป็นการรวบรวมประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งเกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์การลงทุน มาไว้ในฉบับเดียวกัน โดยสาระสำคัญส่วนใหญ่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงจากหลักเกณฑ์เดิม การดำเนินการในครั้ง นี้ จึงเป็นการปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ กล่าวคือ

ประกาศที่ 1 เพื่อให้การกำกับดูแลสถาบันการเงินทุกประเภทเป็นมาตรฐานเดียวกัน สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 เนื่องจากเดิม หลักเกณฑ์การลงทุนของธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ มีความแตกต่างกันในอัตราส่วนและการกำกับดูแลประเภทการลงทุน

ประกาศที่ 2 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์การกำกับแบบรวมกลุ่ม ตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 โดยมีข้อยกเว้นไม่นับรวมการลงทุนผ่านบริษัทที่ประกอบธุรกิจทางการเงินที่มีหน่วยงานกำกับดูแลเป็นการเฉพาะ (regulated entity) เช่น บริษัทหลักทรัพย์ และบริษัทประกัน เนื่องจากบริษัทในกลุ่มธุรกิจดังกล่าวอยู่ภายใต้การกำกับของหน่วยงานที่กำกับดูแลเฉพาะเรื่องอยู่แล้ว และเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการกำกับดูแล จึงได้พิจารณายกเว้นไม่นับรวมการถือหรือมีหุ้นในบริษัทที่ไม่อยู่ในกลุ่มธุรกิจทางการเงินของบริษัทหลักทรัพย์ หรือบริษัทประกันที่ได้รับการอนุมัติในการจัดตั้งกลุ่มธุรกิจการเงินจากธนาคารแห่งประเทศไทยตามประกาศฉบับนี้ด้วย ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้ปรับปรุงประกาศฉบับนี้ด้วย

ฝนสป90-คส25004-25510803

คส 250

วันที่ 3 ต.ค. 51

เหตุข้างต้น และสถาบันการเงินใดได้รับการอนุญาตให้มีการลงทุนอยู่ก่อนวันที่ประกาศฉบับนี้มีผล
บังคับใช้ ให้ดำเนินธุรกรรมดังกล่าวต่อไปได้โดยไม่ต้องยื่นขออนุญาตใหม่อีกครั้ง

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 33 และมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบัน
การเงิน พ.ศ. 2551 ธนาคารแห่งประเทศไทยออกข้อกำหนดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การลงทุนของ
สถาบันการเงินตามข้อกำหนดในประกาศนี้

3. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน
ทุกแห่ง

4. ประกาศและหนังสือเวียนที่ยกเลิก

ประกาศและหนังสือเวียนที่ยกเลิกตามเอกสารแนบ 1

5. เนื้อหา

5.1 ในประกาศฉบับนี้

“หุ้น” หมายความว่า หุ้นสามัญ และหุ้นบุริมสิทธิ

“หน่วยลงทุน” หมายความว่า หน่วยลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และ
ตลาดหลักทรัพย์

“หลักทรัพย์” หมายความว่า หลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาด
หลักทรัพย์

“กองทุนรวมตราสารแห่งหนึ่ง” หมายความว่า กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุน
ในหรือมีไว้ซึ่งเงินฝาก ตราสารแห่งหนึ่ง หรือหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่น หรือการหาผลตอบแทนโดย
วิธีการอื่นตามที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนด

“กองทุนรวมประเภทอื่น” หมายความว่า กองทุนรวมที่มีนโยบายการลงทุนใน
หรือมีไว้ซึ่งหลักทรัพย์ หรือทรัพย์สินอื่น หรือการหาผลตอบแทนโดยวิธีการอื่นแตกต่างจากกองทุนรวม
ตราสารแห่งหนึ่ง ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนด

“เงินกองทุน” หมายความว่า เงินกองทุนทั้งสิ้นตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยองค์ประกอบของเงินกองทุนและหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ สำหรับสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ สำหรับบริษัทเงินทุน หรือสำหรับบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ แล้วแต่กรณี

“ผู้ที่เกี่ยวข้อง” หมายความว่า บุคคลที่มีความสัมพันธ์กับอีกบุคคลหนึ่งในลักษณะดังต่อไปนี้

- (1) เป็นคู่สมรส
- (2) เป็นบุตรหรือบุตรบุญธรรมที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ
- (3) เป็นบริษัทที่บุคคลนั้นหรือบุคคลตาม (1) หรือ (2) มีอำนาจในการจัดการ
- (4) เป็นบริษัทที่บุคคลนั้นหรือบุคคลตาม (1) หรือ (2) มีอำนาจควบคุมคะแนนเสียงส่วนใหญ่ในที่ประชุมผู้ถือหุ้น

(5) เป็นบริษัทที่บุคคลนั้นหรือบุคคลตาม (1) หรือ (2) มีอำนาจควบคุมการแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการ

- (6) เป็นบริษัทลูกของบริษัทตาม (3) หรือ (4) หรือ (5)
 - (7) เป็นบริษัทร่วมของบริษัทตาม (3) หรือ (4) หรือ (5)
 - (8) เป็นตัวการ ตัวแทน หรือ
 - (9) บุคคลอื่นที่มีลักษณะตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด
- ในกรณีที่บุคคลใดถือหุ้นในบริษัทใดตั้งแต่ร้อยละสิบขึ้นไปของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบริษัทนั้นเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามิได้เป็นผู้ที่เกี่ยวข้อง

5.2 หลักเกณฑ์

5.2.1 การถือหรือมีหุ้นของสถาบันการเงิน

ในกรณีการถือหรือมีหุ้นในบริษัทใด สถาบันการเงินต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และวิธีการ ดังนี้

- (1) อัตราส่วนการถือหรือมีหุ้นของสถาบันการเงิน
ห้ามมิให้สถาบันการเงินถือหรือมีหุ้น โดยทางตรงหรือทางอ้อมในบริษัทใดเกินกว่าอัตราดังนี้

(1.1) ร้อยละ 20 ของเงินกองทุนของสถาบันการเงินนั้น สำหรับการถือหรือมีหุ้นในทุกบริษัทรวมกัน

(1.2) ร้อยละ 5 ของเงินกองทุนของสถาบันการเงินนั้น สำหรับการถือหรือมีหุ้นในบริษัทแต่ละราย หรือ

(1.3) ร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วของบริษัทนั้น การคำนวณอัตราส่วนตามวรรคหนึ่งให้นำหุ้นที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินถืออยู่นับรวมเป็นหุ้นที่สถาบันการเงินถืออยู่ด้วย ทั้งนี้ กรณีของสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ ให้นำรวมหุ้นในกิจการที่จดทะเบียนในประเทศ ที่ถือโดยสำนักงานใหญ่ หรือสำนักงานสาขาอื่นของสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ เป็นหุ้นที่ถือโดยสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศนั้นด้วย

(2) ข้อยกเว้นการคำนวณอัตราส่วนในการถือหรือมีหุ้นของสถาบันการเงิน การคำนวณอัตราส่วนการถือ หรือมีหุ้นตามข้อ 5.2.1 (1) ไม่รวมถึง

(2.1) การถือหรือมีหุ้นในธุรกิจบางประเภทตามแนวนโยบายของทางการ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ระบบสถาบันการเงินโดยรวม ได้แก่ การถือหรือมีหุ้นในบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด และบริษัท เนชั่นเนล ไอทีเอ็มเอ็กซ์ จำกัด

(2.2) การถือหรือมีหุ้นโดยผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน หากเป็นการถือโดยบริษัทที่มีหน่วยงานกำกับดูแลเป็นการเฉพาะ (regulated entity) เช่น บริษัทหลักทรัพย์ และบริษัทประกัน และบริษัทดังกล่าวไม่อยู่ในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับแบบรวมกลุ่ม และหนังสือธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการขออนุญาตจัดตั้งกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ที่ได้รับอนุญาตเป็นรายสถาบัน

5.2.2 การถือหรือมีหน่วยลงทุนของสถาบันการเงิน

สถาบันการเงินต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และวิธีการลงทุนในหน่วยลงทุน ดังนี้

(1) อัตราส่วนการถือหรือมีหน่วยลงทุน

(1.1) การถือหรือมีหน่วยลงทุนของกองทุนรวมแต่ละกอง

ห้ามมิให้สถาบันการเงินถือหรือมีหน่วยลงทุนของกองทุนรวมแต่ละกอง ไม่ว่าจะเป็นการลงทุนในหรือนอกตลาดหลักทรัพย์หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ทั้งทางตรง และทางอ้อมเกินกว่าอัตราที่กำหนด ดังนี้

(1.1.1) การถือหรือมีหน่วยลงทุนของกองทุนรวมตราสารแห่งหนึ่งเกินกว่าร้อยละ 20 ของหน่วยลงทุนที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของกองทุนรวมตราสารแห่งหนึ่งกองนั้น

(1.1.2) การถือหรือมีหน่วยลงทุนของกองทุนรวมประเภทอื่น นอกจากหน่วยลงทุนของกองทุนรวมตราสารแห่งหนึ่งตาม (1.1.1) เกินกว่าร้อยละ 10 ของหน่วยลงทุนที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของกองทุนรวมประเภทอื่นกองนั้น

(1.2) การถือ หรือมีหน่วยลงทุน รวมกับหุ้นสามัญหรือหุ้นบุริมสิทธิ ห้ามมิให้สถาบันการเงินถือหรือมีหน่วยลงทุน รวมกับหุ้นสามัญหรือหุ้นบุริมสิทธิ ไม่ว่าจะถือหรือมีเนื่องจากการทำธุรกรรมใน หรือนอกตลาดหลักทรัพย์หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ เป็นจำนวนรวมกันทั้งสิ้นเกินกว่าร้อยละ 30 ของเงินกองทุนของสถาบันการเงิน

(2) ข้อยกเว้นการคำนวณอัตราส่วนการถือหรือมีหน่วยลงทุน

การคำนวณอัตราส่วนการถือหรือมีหน่วยลงทุนของสถาบันการเงินตาม ข้อ 5.2.2 (1) ไม่นับรวมถึงกองทุนรวมที่จัดตั้งขึ้นตามนโยบายของทางการ หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจและระบบสถาบันการเงิน ได้แก่ กองทุนรวมวายุภักษ์ กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์เพื่อแก้ไขปัญหาในระบบสถาบันการเงิน (กอง 2) กองทุนรวมเพื่อแก้ไขปัญหาในระบบสถาบันการเงิน (กอง 3) กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์และสิทธิเรียกร้อง (กอง 4) และกองทุนพันธบัตรเอเชีย (ABF)

5.2.3 หลักเกณฑ์ และวิธีการวัดมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์

ให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดมูลค่าของเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี

การวัดมูลค่าเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่กล่าวข้างต้น ให้มีผลใช้บังคับในการคำนวณอัตราส่วนการกำกับลูกหนี้รายใหญ่ ตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit) และการคำนวณอัตราส่วนการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง ตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง (Related Lending)

5.2.4 หลักเกณฑ์การกำกับดูแลตามประกาศฉบับนี้ ไม่รวมถึงการลงทุนในกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ได้รับการอนุมัติในการจัดตั้งกลุ่มธุรกิจการเงินจากธนาคารแห่งประเทศไทย

ทั้งนี้ กลุ่มธุรกิจทางการเงินดังกล่าวต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกำกับแบบรวมกลุ่มตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับแบบรวมกลุ่ม และให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ได้รับการผ่อนผันในหนังสือธนาคารแห่งประเทศไทยเรื่อง การขออนุญาตจัดตั้งกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ที่ได้รับอนุญาตเป็นรายสถาบัน

5.2.5 ในกรณีที่มีการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนมาตรา 34 โดยที่สถาบันการเงินสามารถพิสูจน์ได้ว่าได้ใช้ความระมัดระวังด้วยความรอบคอบในการตรวจสอบผู้ที่เกี่ยวข้องแล้ว แต่ไม่สามารถทราบหรือป้องกันมิให้เกิดการฝ่าฝืนดังกล่าวได้ ให้ถือว่าสถาบันการเงินมิได้กระทำความผิดตามมาตรา 34

6. บทเฉพาะกาล

ธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณาผ่อนผันเป็นการเฉพาะกาลให้แก่การลงทุน หรือซื้อ หรือมีหุ้น หรือหน่วยลงทุนเกินอัตราส่วนตามข้อ 5.2.1 (1) และ ข้อ 5.2.2 (1) อยู่แล้วในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 นี้ใช้บังคับ ภายใต้เงื่อนไขดังนี้

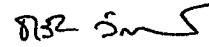
6.1 การลงทุน หรือซื้อหรือมีหุ้น หรือหน่วยลงทุนของสถาบันการเงิน ที่ได้รับการผ่อนผันให้ลงทุน หรือซื้อหรือมีเกินอัตราส่วนที่กำหนดอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 มีผลใช้บังคับ ให้สถาบันการเงินมีสิทธิถือหรือมีไว้ซึ่งหุ้นหรือหน่วยลงทุนดังกล่าวต่อไปได้ตามหลักเกณฑ์ที่ได้รับการผ่อนผันเดิม ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงินมีผลใช้บังคับ

6.2 การลงทุน หรือซื้อหรือมีหุ้น หรือหน่วยลงทุนของสถาบันการเงิน และของ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน รวมกันเกินอัตราที่กำหนดในข้อ 5.2.1 (1) และข้อ 5.2.2 (1) ก่อนวันที่พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 มีผลใช้บังคับ โดยการลงทุน หรือการซื้อหรือมีหุ้น หรือหน่วยลงทุนดังกล่าวไม่ขัดต่อกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์หรือกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น สถาบันการเงินจะลงทุนเพิ่มเติมในหุ้นหรือหน่วยลงทุนดังกล่าวอีกไม่ได้ และต้องดำเนินการเพื่อให้การลงทุนดังกล่าวเป็นไปตามที่บัญญัติในมาตรา 33 และมาตรา 34 และที่กำหนดในข้อ 5.2.1 (1) และข้อ 5.2.2 (1) โดยเร็ว ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงินมีผลใช้บังคับ

7. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 3 สิงหาคม 2551

(นางธาริษา วัฒนเกส)

ผู้ว่าการ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย และหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง

ที่	วันที่ ประกาศ ธปท. / หนังสือเวียน	ประเภท	เลขที่	เรื่อง
1	25 ธันวาคม 2530	หนังสือเวียน	ธปท.ณว.(ว) 1935/2530	ธนาคารพาณิชย์ซื้อหรือมีหุ้นในบริษัทจำกัดเกินร้อยละสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทจำกัดนั้น
2	26 พฤษภาคม 2537	เอกสารแนบ ประกาศ	ธปท.งก. (ว)950/2537	หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ซื้อหรือมีหุ้นในบริษัทจำกัดใดเกินร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทจำกัดนั้น
3	14 ธันวาคม 2538	หนังสือเวียน	ธปท.งพ.(ว) 2693/2538	การซื้อหรือมีหุ้นในบริษัทอื่นเกินอัตราที่กฎหมายกำหนดในลักษณะให้บุคคลอื่นถือหุ้นแทน
4	28 ธันวาคม 2538	หนังสือเวียน	ธปท.งก.(ว) 2815/2538	การซื้อหรือมีหุ้นในบริษัทอื่นเกินอัตราที่กฎหมายกำหนดในลักษณะที่ให้บุคคลอื่นถือหุ้นแทน
5	25 เมษายน 2546	ประกาศ ธปท.		การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ถือปฏิบัติในเรื่องการซื้อหรือมีหุ้นมีมูลค่าหุ้นรวมกันทั้งสิ้นเป็นอัตราส่วนกับเงินกองทุน (หนังสือเวียนที่ สนส.(21)ว.63/2546 ลงวันที่ 2 พฤษภาคม 2546)
6	25 เมษายน 2546	ประกาศ ธปท.		หลักเกณฑ์และวิธีการลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทเงินทุน และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ (หนังสือเวียนที่ สนส.(21)ว.64/2546 ลงวันที่ 2 พฤษภาคม 2546)
7	5 สิงหาคม 2546	หนังสือเวียน	สนส.(21)ว. 105/2546	การผ่อนผันการถือหุ้นในบริษัทจำกัดเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดของธนาคารพาณิชย์
8	4 พฤษภาคม 2548	หนังสือเวียน	ธปท.ฝสว. (21)ว.798/2548	การปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการซื้อหรือมีหุ้นในบริษัทจำกัดเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด
9	4 พฤษภาคม 2548	หนังสือเวียน	ธปท.ฝสว. (21)ว.799/2548	การปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการซื้อหรือมีหุ้นในบริษัทจำกัดเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด

คำถาม-คำตอบแบบท่ายประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการลงทุนของสถาบันการเงิน

	คำถาม	แนวคำตอบ
1.	ข้อยกเว้นการลงทุน	
	(1.1) การถือหรือมีหุ้นในลักษณะใดได้รับยกเว้นที่ไม่ต้องนับรวมในการคำนวณอัตราส่วนการลงทุนที่กำหนดไว้ไม่เกินร้อยละ 20 ของเงินกองทุน สำหรับการถือหรือมีหุ้นในทุกบริษัทรวมกัน หรือ ไม่เกินร้อยละ 5 ของของสถาบันการเงิน สำหรับการถือหรือมีหุ้นในบริษัทแต่ละราย หรือ ไม่เกินร้อยละ 10 ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น	<p>ชปท. พิจารณาผ่อนผันเป็นการทั่วไปให้แก่การถือหรือมีหุ้นในบริษัท Credit Bureau และบริษัทเนชั่นแนลไอทีเอ็มเอ็กซ์ จำกัด รวมถึงการถือหรือมีหุ้นในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งตามหลักเกณฑ์การกำกับแบบรวมกลุ่ม และการถือหรือมีหุ้น โดยกลุ่มบริษัทที่มีหน่วยงานกำกับดูแลเป็นการเฉพาะ (regulated entity) เช่น บริษัทหลักทรัพย์ และบริษัทประกันภัยที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน (Consolidated supervision) และบริษัทดังกล่าวไปถือหุ้นในบริษัทอื่น ที่ไม่อยู่ในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับแบบรวมกลุ่ม</p>
	(1.2) Investment limit ตามมาตรา 34 ของ พรบ. ธุรกิจสถาบันการเงินฯ ไม่มีผลใช้บังคับกับสาขาอื่นของสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศใช่หรือไม่ ดังเช่น หาก Head office ของสาขาของธนาคารต่างประเทศมาถือหุ้นโดยตรง จะต้องนับรวมการถือหุ้นดังกล่าวเป็นธุรกรรมของสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศด้วยหรือไม่	<p>สถาบันการเงินต้องนับรวมการลงทุนในประเทศไทยโดยสาขาอื่น หรือ Head office ของสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศในการคำนวณ Investment limit ของสถาบันการเงินนั้นด้วย</p>
	(1.3) ข้อยกเว้นให้แก่ธุรกิจที่เอื้อประโยชน์ให้แก่ระบบสถาบันการเงินโดยรวม รวมถึงการถือหรือมีหุ้นในบริษัท S.W.I.F.T บริษัท ไทยเรตคิง แอนด์ อินฟอร์เมชั่น จำกัด บริษัท ศูนย์ประมวลผล จำกัด บริษัท ASEAN Finance Corp. และ บริษัท Euroclear หรือ ไม่	<p>การพิจารณาข้อยกเว้นให้แก่ธุรกิจที่เอื้อประโยชน์ให้แก่ระบบสถาบันการเงิน ชปท. พิจารณาเฉพาะธุรกิจบางประเภทที่ สง. จำเป็นต้องไปลงทุนตามนโยบายของทาง การซึ่งปัจจุบันได้ยกเว้นให้แก่ บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด และ บริษัทเนชั่นแนลไอทีเอ็มเอ็กซ์ จำกัด เท่านั้น</p> <p>สำหรับธุรกิจอื่นๆ หากสถาบันการเงินมีความประสงค์จะขอผ่อนผัน ขอให้นำเสนอ ชปท. พิจารณาเป็นรายกรณี</p>

	คำถาม	แนวคำตอบ
	(1.4) ข้อยกเว้นการคำนวณอัตราส่วนการถือหรือมีหน่วยลงทุน ซึ่งจัดตั้งตามนโยบายของทางการ หรือมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจและระบบสถาบันการเงิน รวมถึง “กองทุนสีนามิ” และ “กองทุนเพื่อการร่วมลงทุน (Thailand Equity Fund)” ด้วยหรือไม่	ปัจจุบัน ธปท. ยังไม่ยกเว้นให้แก่การถือหรือมีหน่วยลงทุนดังกล่าว หากสถาบันการเงิน มีความประสงค์จะขอให้ ธปท. พิจารณายกเว้น ขอให้ทำเรื่องนำเสนอมายัง ธปท.
	(1.5) การซื้อ หรือมีหุ้นจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เกินกว่าร้อยละ 10 ซึ่งเดิมได้รับการผ่อนผันตามประกาศของ ธปท. (ธปท. ฝสว. (21) ว. 798-799/2548) ยังได้รับการผ่อนผันตามประกาศฉบับใหม่นี้ด้วยหรือไม่	<ul style="list-style-type: none"> ■ การผ่อนผันตามประกาศฉบับเดิมยังคงได้รับการผ่อนผันตามบทเฉพาะกาลในมาตรา 159 และประกาศ ธปท. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการลงทุนของสถาบันการเงิน ■ สำหรับหุ้นที่ได้รับมาภายหลังปี 2549 จะไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ดังกล่าว เนื่องจากสิทธิประโยชน์ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่ให้แก่สถาบันการเงินเป็นไปตามมติของคณะรัฐมนตรีที่ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีและค่าธรรมเนียมในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ระหว่างปี 2541-2549 เท่านั้น แต่หากสถาบันการเงินมีความจำเป็น อาจขอผ่อนผันมายัง ธปท. เพื่อพิจารณาเป็นรายกรณีได้
2	การลงทุนทางอ้อมผ่านกรรมการ หรือผู้บริหารของ สง.	
	(2.1) ข้อกำหนดในการลงทุนของสถาบันการเงินที่“ห้ามมิให้สถาบันการเงินถือหรือมีหุ้น โดยทางตรงหรือทางอ้อม” และให้นับรวมหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยนั้น หากกรรมการหรือพนักงานของสถาบันการเงินถือหุ้นอยู่ (โดยกรรมการและพนักงานดังกล่าวไม่ถือเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องของสถาบันการเงิน) จะถือเป็นการลงทุนทางอ้อมด้วยหรือไม่	ตาม พรบ. ธุรกิจสถาบันการเงินฯ กำหนดให้นับรวมหุ้นที่ถือโดยผู้ที่เกี่ยวข้องในกรณีที่สถาบันการเงินถือหรือมีหุ้นผ่านบุคคลใดเพื่อกระทำการแทนสถาบันการเงินในลักษณะของตัวการ ตัวแทน (Nominee) ด้วย ดังนั้น หากกรรมการหรือพนักงานที่ไม่ใช่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินพิสูจน์ได้ว่า ไม่ใช่เป็นการลงทุนเพื่อกิจการของสถาบันการเงิน (เป็น nominee) ก็ไม่ต้องบังคับตามมาตรา 34 ข้างต้น
	(2.2) กรณีสถาบันการเงินไม่ได้เป็นผู้ถือหุ้น แต่กรรมการหรือผู้บริหารระดับสูงของสถาบันการเงินถือหุ้น (เป็นการส่วนตัว) ในบริษัท จะถือว่าหุ้นที่กรรมการหรือผู้บริหารถืออยู่นั้น จะเป็นผู้ถูกบังคับเช่นเดียวกับที่สถาบันการเงินเป็นผู้ถือหุ้น	ให้พิจารณาจากพฤติกรรมของกรรมการหรือผู้บริหารซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นดังกล่าวว่าเป็น Nominee ของ สง. หรือไม่ โดยอาจพิจารณาจากทางเดินเงินที่ไปลงทุน หรือจ่ายเงินปันผลเป็นสำคัญ ทั้งนี้ หากเป็นการถือส่วนตัว ที่ไม่ใช่เป็นการกระทำการแทน สง. ก็

คำถาม	แนวคำตอบ
ด้วยหรือไม่	ไม่นับรวมในมาตรา 34
(2.3) ข้อกำหนดตามข้อ 5.2.1 (1) วรรค 1 “ให้นำหุ้นที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินถืออยู่นับรวมเป็นหุ้นที่สถาบันการเงินถืออยู่ด้วย” ตามที่มีการอ้างอิงถึงผู้ที่เกี่ยวข้อง หมายถึงบุคคลใดบ้าง	แนวทางปฏิบัติในการนับรวมหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน ให้นำรวมหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องตามข้อกำหนดในนิยาม “ผู้ที่เกี่ยวข้อง” ตามมาตรา 4 ของ พรบ. ธุรกิจสถาบันการเงินฯ รวมเป็นหุ้นที่ถือโดยสถาบันการเงินนั้นด้วย
<p>(2.4) การนับสัดส่วนการถือหุ้นทางอ้อมในการคำนวณ SLL :วิธีการในการนับสัดส่วนการถือหุ้นทางอ้อมในการจัดกลุ่มลูกหนี้ SLL จะพิจารณาจากสัดส่วนการถือหุ้นแบบ Effective Rate หรือสัดส่วนการถือหุ้นโดยตรง เช่น สง. ถือหุ้น บริษัท A 30% และ บริษัท A ถือหุ้นบริษัท B 25% จะถือว่า สง. ถือหุ้นบริษัท B ทางอ้อม (Effective Rate) เท่ากับ 7.5% (มาจาก 30% x 25%) หรือเท่ากับการถือหุ้นโดยตรง 25%</p> <div data-bbox="212 861 1052 1292" style="border: 1px dashed black; border-radius: 50%; padding: 10px; margin: 10px 0;"> <p>การถือหุ้นโดยตรง : สง. ถือหุ้นใน B 25%</p> </div> <div data-bbox="533 861 705 1252" style="display: inline-block; vertical-align: middle;"> <pre> graph TD A[สง.] -- 30% --> B[บริษัท A] B -- 25% --> C[บริษัท B] </pre> </div> <p style="margin-left: 20px;">การถือหุ้น โดยทางอ้อม (Effective Rate) : สง. ถือหุ้นใน B $30\% \times 25\% = 7.5\%$</p>	การนับสัดส่วนการถือหุ้นตามเกณฑ์การกำกับของ ธปท. ใช้เกณฑ์การนับแบบโดยตรง จากตัวอย่างข้างต้นนี้ ถือว่า สง. ถือหุ้นในบริษัท B เท่ากับ 25% ซึ่งเป็นจำนวนที่นำไปคำนวณในการกำกับ SLL และการลงทุนของ สง.

	คำถาม	แนวคำตอบ
3	บทเฉพาะกาล	
	(3.1) มูลค่าเงินลงทุนที่ได้รับการผ่อนผันตามบทเฉพาะกาลข้อ 6.1 จะได้รับยกเว้นไม่ต้องนำไปรวมในการคำนวณอัตราส่วนเงินลงทุนที่กำหนดให้ไม่เกินร้อยละ 20 ของเงินกองทุน สำหรับการถือหรือมีหุ้นในทุกบริษัทรวมกัน หรือไม่เกินร้อยละ 5 ของของสถาบันการเงิน สำหรับการถือหรือมีหุ้นในบริษัทแต่ละราย หรือไม่เกินร้อยละ 10 ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น หรือไม่	โดยหลักการสถาบันการเงินจะต้องนับรวมธุรกรรมการลงทุนทุกประเภทในการคำนวณอัตราส่วนการลงทุน โดยหากอัตราส่วนการลงทุนเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดอันเนื่องจากการถือเงินลงทุนที่ได้ผ่อนผันเป็นการเฉพาะกาลดังกล่าว ก็ถือว่าสถาบันการเงินไม่มีความผิด แต่ห้ามสถาบันการเงินลงทุนเพิ่ม จนกว่าจะสามารถอัตราส่วนการลงทุนต่ำกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดได้ โดยสถาบันการเงินจำเป็นต้องรายงานข้อมูลเงินลงทุนที่ครบถ้วนทั้งรายการปกติและรายการที่ได้รับการผ่อนผันให้ ธปท. ทราบเช่นเดิม
	(3.2) ณ วันที่สถาบันการเงินทำธุรกรรมการลงทุน สถาบันการเงินได้มีการกำกับดูแลอัตราส่วนการลงทุน อัตราส่วนการกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single lending limit) และอัตราส่วน Related lending อยู่ภายใต้อัตราที่กฎหมายกำหนด แต่ผลกระทบจากวัดมูลค่าเงินลงทุนตามราคาตลาด (Mark to market) ณ ทุกสิ้นวันส่งผลกระทบให้อัตราส่วนดังกล่าวเกินกว่าอัตราที่กฎหมาย หากเป็นเช่นนั้นแล้วถือว่าสถาบันการเงินมีความผิดหรือไม่	การที่มูลค่าเงินลงทุนของสถาบันการเงินมีมูลค่าสูงขึ้นอันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าตามราคาตลาด และส่งผลให้อัตราส่วนเงินลงทุน อัตราส่วน SLL และอัตรา Related lending เกินกว่าอัตราส่วนที่กฎหมายกำหนด โดยสถาบันการเงินไม่ได้ลงทุนหรือทำธุรกรรมอื่นเพิ่มเติมระหว่างนั้น ตามแนวทางปฏิบัติถือว่าสถาบันการเงินไม่มีความผิด แต่ห้ามสถาบันการเงินลงทุน หรือทำธุรกรรมอื่นใดเพิ่มเติมจนกว่าจะมีอัตราส่วนข้างต้นต่ำกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด